

เมกะโปรเจกต์สะดุด-ประเทศศตกราง ซอยเค็ก‘สายสีส้ม’เข้าทางใคร!?

ทำท่าจะเร่งเครื่องไม่ขึ้นซะแล้ว โครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ หรือ "เมกะโปรเจกต์" ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงคมนาคม ที่ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เพิ่งนั่งหัวโต๊ะประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ (ครม.เศรษฐกิจ) สั่งการให้เร่งรัดเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ-การลงทุน เมื่อวันที่ 20 ก.ย.ที่ผ่านมา อ่านต่อ **iBusiness** หน้า 3

เมกะโปรเจกต์สะดุด-ประเทศศตกราง ซอยเค็ก “สายสีส้ม” เข้าทางใคร!?

เมกะโปรเจกต์สะดุด-ประเทศศตกราง
ซอยเค็ก “**สายสีส้ม**” เข้าทางใคร!?

ท่าจะเร่งเครื่องไม่ขึ้นซะแล้ว โครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ หรือ “เมกะโปรเจกต์” ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงคมนาคม ที่ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เพิ่งนั่งหัวโต๊ะประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ (ครม.เศรษฐกิจ) สั่งการให้เร่งรัดเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ-การลงทุน เมื่อวันที่ 20 ก.ย.ที่ผ่านมา

อ่านต่อหน้า **3**

ท่าจะเร่งเครื่องไม่ขึ้นซะแล้ว โครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ หรือ “เมกะโปรเจกต์” ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงคมนาคม ที่ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เพิ่งนั่งหัวโต๊ะประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ (ครม.เศรษฐกิจ) สั่งการให้เร่งรัดเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ-การลงทุน เมื่อวันที่ 20 ก.ย.ที่ผ่านมา

โดยที่ประชุมวันนั้นมีการรับทราบความคืบหน้าโครงการลงทุน
โครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของประเทศไทย 44 โครงการ คิดเป็นวงเงิน
เกือบ 2 ล้านล้านบาท ซึ่ง พล.อ.ประยุทธ์ ได้สั่งการให้กระทรวงคมนาคม
ร่วมกับคณะกรรมการขับเคลื่อนมาตรการการบริหารเศรษฐกิจ เร่งขับเคลื่อน
และแก้ไขปัญหาของทุกโครงการให้เสร็จ เพื่อให้เกิดการลงทุนจริง มี
เงินไหลลงสู่ระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะช่วงที่เศรษฐกิจโลกชะลอตัวจาก
ปัญหาสงครามการค้า เพื่อให้เศรษฐกิจในประเทศขยายตัวได้

เท่ากับว่ารัฐบาลหวังใช้เครื่องยนต์การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน
 ประคองการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในประเทศไปก่อน เนื่องจากต้องยอมรับ
 ว่าขณะนี้เครื่องยนต์หลัก อย่างการส่งออกกำลังชะลอตัวอย่างหนัก ขณะที่
 ที่เครื่องยนต์การท่องเที่ยวก็มีแนวโน้มจะซบเซาไปด้วยนั่นเอง

นำเสนอว่า โครงการหนึ่งที่ กรม.เศรษฐกิจ โดย พล.อ.ประยุทธ์ ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ โครงการรถไฟฟ้ามหานครสายสีแดง ช่วง บางขุนนนท์-ศูนย์วัฒนธรรมฯ ระยะทาง 35.9 กิโลเมตรวงเงินลงทุน รวม 122,000 ล้านบาท ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบให้กระทรวงคมนาคม ดำเนินการนำโครงการเข้าสู่การพิจารณาของ ครม.ชุดใหญ่โดยเร็ว เพื่อ ให้ก่อสร้างและเปิดบริการได้ตามแผนในปี 2569

นอกเหนือจากการกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงลงทุนก่อสร้างแล้ว ความสำคัญของรถไฟไฟฟ้าสายสีส้มภาคตะวันตก ยังถือว่าเป็นโครงการแห่งอนาคต ทำให้โครงข่ายการเดินทางระบบรางมีความสมบูรณ์มากขึ้น และยิ่งขยายพื้นที่เศรษฐกิจให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นไปด้วย ในการเชื่อมโยงการเดินทางของกลุ่มผู้โดยสารในเขตที่อยู่อาศัยย่านชานเมืองฝั่งตะวันออกและตะวันตก ซึ่งจะทำให้การเดินทางเข้าสู่บริเวณศูนย์กลางเมืองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยเมื่อเชื่อมต่อกับรถไฟฟ้าสายสีส้มภาคตะวันออก ที่คาดว่าจะมีผู้โดยสารวันละ 120,000 คนต่อวัน เมื่อเชื่อมต่อกับสายสีส้มภาคตะวันตกอย่างสมบูรณ์ในปี 2569 คาดการณ์ผู้โดยสารจะเพิ่มขึ้นเป็น 500,000 คนต่อวัน

สำหรับ โครงการรถไฟฟ้าสายสีส้มภาคตะวันตก ช่วงบางขุนนท์-
ศูนย์วัฒนธรรมฯ มูลค่าการลงทุน 122,000 ล้านบาท เป็นโครงการที่มี
การศึกษารายละเอียดมาตั้งแต่รัฐบาลที่แล้ว รวมไปถึงได้ผ่านการพิจารณา
ของ คณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ
หรือ “บอร์ด PPP” ที่ได้เห็นชอบในหลักการให้เอกชนร่วมลงทุน

โครงการภายใต้มาตรการ PPP Fast Track ในรูปแบบ PPP Net Cost ตั้งแต่เมื่อวันที่ 21 ม.ค.62 เหลือเพียงขั้นตอน กระทรวงคมนาคม นำเสนอต่อ ครม.เท่านั้น

ทั้งนี้ การลงทุน PPP Net Cost เป็นการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐ และเอกชน ในการพัฒนา และให้บริการสาธารณะ ซึ่งในกรณีรถไฟฟ้าสายสีส้มภาคตะวันตกนั้น ภาครัฐลงทุนค่างานจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน และภาคเอกชนลงทุนค่างานโยธา และค่างานระบบรถไฟฟ้า ขบวนรถไฟฟ้า บริหารการเดินรถ และซ่อมบำรุงรักษาทั้งเส้นทาง โดยมีระยะเวลาเดินรถ 30 ปี

อันเป็นแนวทางที่นิยมใช้ในหลายโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ เพราะทราบกันดีว่า ช่วยให้ภาครัฐลดความเสี่ยง ลดภาระงบประมาณ และการก่อหนี้สาธารณะ โดยมีภาคเอกชนมารับความเสี่ยงดังกล่าวเอง

ข้อสังเกตของกระทรวงการคลังจึงไม่ใช่เรื่องแปลก เพราะการดึงเอกชนเข้ามาลงทุน โดยแบกรับความเสี่ยงนั้น ก็จำเป็นต้องมีการบวกกำไร และค่าความเสี่ยงไว้อยู่แล้ว หากรัฐแบกรับความเสี่ยงและลงทุนเองย่อมมีต้นทุนที่ถูกกว่าอย่างแน่นอน

แม้ พล.อ.ประยุทธ์ จะกำชับให้ดำเนินการโดยเร็วที่สุด แต่แล้วเมื่อผ่านการประชุม ครม.ไป 2 นัด ก็ยังไม่มีความชัดเจนว่าจะนำโครงการรถไฟฟ้าสายสีส้มภาคตะวันตก เข้าสู่การพิจารณาแต่อย่างใด โดยมีการให้เหตุผลว่า ในที่ประชุม ครม.เศรษฐกิจ เมื่อวันที่ 20 ก.ย.ที่ผ่านมา มีข้อสังเกตจากกระทรวงการคลังที่ว่า หากรัฐลงทุนก่อสร้างงานโยธาในโครงการนี้เองจะถูกกว่า

เป็นที่มาของท่าทีของ 2 รัฐมนตรีจากพรรคภูมิใจไทย ทั้งหัวหน้าพรรค นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลกระทรวงคมนาคม และเลขาธิการพรรค นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รว.คมนาคม ที่ให้ความเห็นออกมาเป็นระยะๆว่า ต้องทบทวนรูปแบบการลงทุน เพื่อให้รูปแบบเหมาะสมมากที่สุด

จนเหมือนหลงลืมไปว่า โครงการรถไฟฟ้าสายสีส้มภาคตะวันตก นั้นได้ผ่านการพิจารณาขั้นตอนกฎหมายตามลำดับขั้นมาเป็นเวลานาน อีกทั้งข้อสรุปรูปแบบการลงทุน PPP Net Cost นั้นได้ผ่านบอร์ด PPP มาตั้งแต่เมื่อช่วงต้นปีที่ผ่านมาไปแล้ว อีกทั้งผู้ที่นั่งหัวโต๊ะประชุมบอร์ด PPP วันนั้น ก็คือ นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี ฝ่ายเศรษฐกิจ ของทั้งรัฐบาลชุดที่แล้ว และต่อเนืองมาถึงรัฐบาลชุดนี้

ไม่เท่านั้นผู้ให้นโยบาย หรือนายกรัฐมนตรี ของรัฐบาลชุดที่แล้ว กับรัฐบาลชุดนี้ก็เป็นคนคนเดียวกันด้วย

และหากย้อนไป โครงการรถไฟฟ้าสายสีส้มภาคตะวันตก ถูก “แซ่แข็ง” ไว้ตั้งแต่ นายศักดิ์สยาม เข้ามารับตำแหน่งด้วยซ้ำ เป็นเหตุให้ที่ประชุม ครม.เศรษฐกิจ เมื่อวันที่ 20 ก.ย. ที่ พล.อ.ประยุทธ์ เป็นประธานในที่ประชุม ต้องหยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมาเป็น “วาระพิเศษ” เพื่อสั่งการเร่งรัดเลยทีเดียว

แสดงว่า พล.อ.ประยุทธ์ เองก็คงรับทราบถึงความล่าช้าอย่างผิดปกติของโครงการ

แต่เมื่อ นายศักดิ์สยาม ที่มีนายอนุทิน เป็นแบ็กอัพ ยืนยันว่า จะต้องทบทวนตามข้อสังเกตของกระทรวงการคลัง พล.อ.ประยุทธ์ ก็มอบหมายให้ รว.คมนาคม ไปหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เพื่อหาข้อสรุป

แนวทางดำเนินโครงการที่ชัดเจน

โดยมีหมายเหตุต่อท้ายว่า “ดำเนินการโดยเร็วที่สุด” ด้วย

เพราะ พล.อ.ประยุทธ์ ทราบดีถึงความสำคัญของ โครงการรถไฟฟ้าสายสีส้มภาคตะวันตก เป็นอย่างดี หากล่าช้าไปกว่านี้ ไม่เพียงทำให้แผนการกระตุ้นเศรษฐกิจไม่เกิดขึ้น แล้วยังกระทบความเชื่อมั่นจากนักลงทุนทั้งใน และต่างประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะขนาดโครงการที่ดำเนินการตามขั้นตอนกฎหมายจนสิ้นกระบวนการแล้ว ยังถูกนำไปทบทวนใหม่ด้วย

จากท่าทีของ 2 รัฐมนตรีจากพรรคภูมิใจไทย ทำให้มีคำถามอื้ออึงในวงการ ต่อแนวทางการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ในกำกับของกระทรวงคมนาคมของรัฐบาลชุดนี้ ที่เกิดความไม่แน่นอนอย่างสูง เพราะขนาดโครงการที่ดำเนินตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างรัฐ และเอกชน หนึ่งในกฎหมายสำคัญในยุครัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ยังส่อว่าจะถูก “รื้อ” ได้

ครั้งนี้จะบอกว่า แนวทางสามารถเปลี่ยนแปลงได้ หลังมีการเปลี่ยนรัฐบาล ก็พูดได้ไม่เต็มปาก เพราะรัฐบาลชุดใหม่ก็มี นายกฯ และรองนายกฯฝ่ายเศรษฐกิจคนเดิม

ซึ่งเหตุผลของ นายอนุทิน และนายศักดิ์สยาม ที่พยายามอธิบายการปรับเปลี่ยนแนวทางที่ไม่ตรงตามนโยบายของ พล.อ.ประยุทธ์ และรัฐบาลชุดที่แล้ว ก็เพื่อรักษาผลประโยชน์ประเทศชาตินั้น ฟังผิวเผินก็พอเข้าใจได้

หากเป็นรัฐมนตรีใหม่ทั่วๆ ไป คงถูกตั้งคำถามเพียงว่าต้องการ “เคาะกะลา” หรือเปล่า

แต่เมื่อลงลึกใน “แบ็กกราวด์” ของ นายอนุทิน เองที่เป็นทายาทและอดีตผู้บริหารใหญ่ของ บริษัท ซีโน-ไทย เอ็นจีเนียริงแอนด์คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ STEC บริษัทก่อสร้างยักษ์ใหญ่ที่มีรายได้เป็น 1 ใน 3 ของประเทศ ก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะมีคำถามตามมาอีกชุดใหญ่

ล่าทับกับคำให้สัมภาษณ์ของนายอนุทิน เกี่ยวกับโครงการรถไฟฟ้าสายสีส้มภาคตะวันตก ที่ว่า “ส่วนใหญ่เห็นด้วยข้อเสนอคลัง เพราะประหยัดภาระงบประมาณ แต่ รฟม.เสนอให้ PPP ทั้งก่อสร้าง และเดินรถด้วย กว่า 120,000 ล้านบาท แม้กระจายความเสี่ยงลงทุน แต่ผลตอบแทนให้รัฐต้องดูว่าเหมาะสมหรือไม่ เพราะสุดท้ายรัฐต้องจ่ายเอกชนไม่ต่างจากที่รัฐทำเอง และขอสัญญาก่อสร้างหลายสัญญา จะทำให้งานเสร็จเร็วขึ้น”

พูดง่ายๆ ว่า “เด็กสายสีส้ม” จะถูก “ชอย” สัญญาแยกเป็น “ก่อสร้าง” หนึ่งสัญญา และ “ประมูลเดินรถ” อีกหนึ่งสัญญา

ในวงการร้องกันเสียงเดียว “อ้าปากก็เห็นลิ้นหนู”

จริงอยู่ STEC ก็ประกาศความพร้อมในการเข้าร่วมประมูลโครงการรถไฟฟ้าสายสีส้มภาคตะวันตก ไว้แล้ว โดยได้ประกาศจับมือกับพันธมิตรเดิมที่เคยร่วมเข้าประมูลโครงการต่างๆ ไว้แล้ว คือ บริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) หรือ BTS และบริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) หรือ RATCH เข้าร่วมประมูลในโครงการ งานก่อสร้างระบบราง รถไฟฟ้าสายสีส้ม ช่วงศูนย์วัฒนธรรมฯ-บางขุนนนท์ และงานระบบรถไฟฟ้าตลอดเส้นทาง ช่วงมีนบุรี-บางขุนนนท์

โดยที่ STEC และ RATCH รับผิดชอบในส่วนของงานโยธาก่อสร้าง ขณะที่ BTS จะดูในส่วนของระบบรถไฟฟ้า และการเดินรถ

